

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Станислава Панчева Георгиева, НБУ, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство)“, професионално направление 3.8 „Икономика“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ в УНСС на тема „Методологични проблеми и насоки за повишаване на ефективността на Сметната палата чрез одит за редовност“, с автор Десислава Александрова Янкулова, разработен под научното ръководство на гл. ас. д-р Тома Маринов Дончев.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №633/16.03.2023г. на Зам.-ректора по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Десислава Александрова Янкулова се е обучавала в докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ към катедра „Финансов контрол“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ съгласно Заповед на Ректора №509/17.03.2016 г. Обучението е осъществено в задочна форма през периода от 2016 г. до днес и е финансирано от държавата.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Предложеният за становище труд е разработен в обем от 207 страници, в т.ч. въведение, три глави, заключение и използвана литература. Към разработката са предвидени и 5 приложения в общ обем от 95 страници. Основният текст е 164 страници. Използваната литература наброява 74 източници, от които 47 са на български език, 26 на английски език и 1 на македонски език. В текста са включени общо 9 таблици и 6 фигури.

Изследването в дисертационния труд е посветено на актуална и дискуссионна тема, която е слабо разработвана в специализираната литература, но е полезна и значима за практиката. В съответствие с коректно определените в него обект и предмет на изследване е направен анализ на ефективността на одита, осъществяван от Сметна палата, от гледна точка на организацията, методите, техниките, процедурите на одитния процес в Сметната палата, както

и на резултатите и ползите от него. Ясно и точно е формулирана целта на разработката: да се проучи съществуващата практика и да се анализират методологичните и практически проблеми на одита, осъществяван от Сметна палата по отношение на отчетността и законосъобразността на дейността в публичния сектор и на тази база да се направи оценка на потенциалните ползи от разработването и въвеждането на нов модел на одит комбиниращ финансов одит и одит за съответствие. Дисертабилна е и защитаваната теза (одита, осъществяван от Сметна палата, би могъл да бъде усъвършенстван и от методологична гледна точка, и по отношение на приносите и ползите за заинтересованите страни), в подкрепа на която в дисертационния труд е предложен и апробиран модел за нов комбиниран одит, представляващ съчетание между финансов одит и одит на съответствието - одит за редовност.

В изложението на научната разработка ясно личи използването на академичен подход към поставените проблеми. Изложението е логически подредено и правилно структурирано в съответствие с поставените обект, предмет, цел и задачи. Стилът е научен и разбираем. Предлаганите идеи са аргументирани и обосновани със становища от научната литература по темата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Авторът на дисертационния труд предлага една добре обмислена и прецизирана методология за постигане на целта и задачите на своето изследване. Наред с наблюдението, в научната разработка ясно личи използването на системния подход, сравнителният и аналитичният метод. Прави добро впечатление и извеждането на резултати на базата на сравнителния анализ на наши и чуждестранни практики за одита. Изследването на добрите международни практики, изчерпателното проучване на одитните доклади на Сметната палата и проведената анкета сред ръководители на одитни звена в Сметната палата също изиграват положителна роля по отношение на формулирането на заключенията.

Висока оценка заслужава и умението на Д. Янкулова да използва убедително научен инструментариум при изследването на: същността, методите и подходите на одитната дейност на Сметна палата; проблемните области при осъществяване на финансовия одит и одита за съответствие от Сметна палата; ефективността от одита и показателите за ефективност, според заинтересованите лица и върховната одитна институция; моделите и добрите практики при прилагането на одита за редовност. С помощта на този инструментариум тя успява да разработи успешно модел за одит за редовност, оценявайки възможността за въвеждане на одита за редовност в дейността на Сметната палата и аргументирайки неговата полезност. Всичко това дава основание да се потвърди категорично, че целта и задачите на дисертационния труд на Д. Янкулова са изпълнени, а формулираната от нея теза е доказана.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси в дисертационния труд са четири на брой и са коректно и ясно формулирани. Те имат теоретико-методологичен и практико-

приложен характер, отразяват достоверно и точно достигнатите в научната разработка резултати и имат качествата на иновативно знание, полезно за дейността на Сметната палата. Формулирането им е следствие на едно задълбочено и логически последователно завършено изследване по актуална дисертационна тема, в което с помощта на използваната научна методология са направени важни за теорията и практиката изводи и предложения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Малка част от идеите на автора, разгърнати и аргументирани в дисертационния труд, са намерили място в доклади (2 доклада), представени на научни конференции. Необходимо е по-широко популяризиране на резултатите от научната работа чрез представянето им на научни конференции и публикуването им в научни издания.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 34 страници и съдържа всички необходими реквизити за труд от този вид. Той ясно и отразява структурата и съдържанието на научната разработка на докторанта.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към Д. Янкулова се прави препоръка за популяризиране на резултатите от своите бъдещи научни изследвания чрез представянето им на научни конференции и публикуването им в научни издания. Към нея се поставя и един въпрос: Каква е перспективата за реализация на предложението модел за комбиниран одит, представляващ съчетание между финансов одит и одит на съответствието - одит за редовност?

8. Заключение

Представеният за становище дисертационен труд е едно самостоятелно стойностно завършено научно изследване. В него ясно се откроява компетентността на дисертанта по отношение на използваните понятия, литература, нормативна база. Извършено е самостоятелно емпирично изследване, доказващо по безспорен начин високата степен на познание на автора. Езикът и стилът на писане са на високо ниво. В научната разработка са обяснени, аргументирани и дефинирани важни методологични проблеми и възможности за повишаване ефективността на Сметната палата посредством използването на одита за редовност. Направените препоръки категорично потвърждават формулираната теза на дисертационния труд, която е умело доказана с помощта на прецизно подбрани научни методи. В контекста на дадената висока оценка поддържам присъждането на Десислава Александрова Янкулова на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.8 „Икономика“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (финансов контрол)“ за нейния труд на тема „Методологични проблеми и насоки за повишаване на ефективността на Сметната палата чрез одит за редовност“.

17.05.2023г.

гр. София

Подпис: .....

/доц. д-р Станислава П. Георгиева/